

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 298/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Sergejom Romžom, advokátska kancelária, Hrnčiarska 5, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 To 76/2016-423 z 8. novembra 2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 3 T 12/2015-384 z 25. apríla 2016 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. marca 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 To 76/2016-423 z 8. novembra 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) v spojení s rozsudkom Okresného súdu

Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 12/2015-384 z 25. apríla 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 3 T 12/2015-384 z 25. apríla 2016 uznaný vinným z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v platnom znení, za spáchanie ktorého mu súd uložil peňažný trest vo výške 1 000 eur a povinnosť nahradiť trestným činom spôsobenú škodu. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa uznesením č. k. 6 To 76/2016-423 z 8. novembra 2016 zamietol sťažovateľom podané odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti v súhrne namietal, že *„Z obsahu napadnutého rozsudku Okresného súdu KOŠICE II, nie je zrejmé, aké konkrétne skutkové okolnosti (dôvody) ho videli k potrebe a nevyhnutnosti modifikovať skutkovú vetu (skutok) oproti skutkovej vete ako bola táto vymedzená v podanej obžalobe, osobitne v situácii, keď namietaný procesný postup, nemal relevantnú oporu v obsahu dôkazov produkovaných v priebehu hlavného pojednávania. Za týchto okolností napadnutý rozsudok Okresného súdu KOŠICE II, vykazuje sygnifikantné známky nepresvedčivosti a nepreskúmateľnosti, a teda pre absenciu akýchkoľvek relevantných dôvodov (vysvetľujúcej argumentácie) aj znaky arbitrárnosti a súdnej svojvôle.*

Sťažovateľ je rovnako toho názoru, že znaky arbitrárnosti vykazuje napadnutý rozsudok aj vo vzťahu k absencii akejkoľvek vysvetľujúcej argumentácii, z obsahu ktorej by bolo zrejmé, akým spôsobom, sa konajúci súd vysporiadal s podstatou argumentácie obsiahnutej v záverečnej reči prezentovanej obhajcom sťažovateľa, tak ako mu to ukladá ust. § 163 ods. 1 písm. d), v spojení s ust. § 168 ods. 1 Tr. poriadku.

Sťažovateľ je rovnako toho názoru, že napadnutý rozsudok Okresného súdu KOŠICE II, neobstojí v teste presvedčivosti a preskúmateľnosti (arbitrárnosti) ani z dôvodu, akým spôsobom sa konajúci súd vysporiadal s obsahom produkovaných dôkazov, keď tieto iba formálne a mechanicky sumarizuje - prezentuje, bez toho, aby tieto analyticky a synteticky zhodnotil v intenciách procesných pravidiel hodnotenia produkovaných dôkazov normatívne ustanovených v § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Namietaná procesná neperfektnosť v postupe konajúceho súdu, pri hodnotení produkovaných dôkazov, nevyhnutne viedla k neúplným a nesprávnym skutkovým zisteniam, vykazujúcich znaky arbitrárnosti, a tým aj neústavnosti. Namietané pochybenia v procesnom postupe a rozhodovaní konajúceho súdu sú o to závažnejšie, že postihujú rozhodujúce skutkové okolnosti, odôvodňujúce uplatnenie predmetnej právnej kvalifikácie.“. Na predostreté pochybenia účinne nereflektoval ani krajský súd v odvolacom konaní, keď „... namiesto toho, aby namietanú procesnú a meritórnu neperfektnosť v postupe a rozhodovaní Okresného súdu KOŠICE II, upravil (odstránil), v rámci svojej preskúmvacej právomoci, v rámci odvolacieho konania, založil ďalšiu nezákonnosť o svojom procesnom postupe a rozhodovaní, keď námietky sťažovateľa prezentované v podanom odvolaní hodnotí ako obštrukčné a účelové motivované snahou vyhnúť sa trestnej zodpovednosti. Takýto spôsob vysporiadania sa s podstatou námietok prezentovaných sťažovateľom v podanom odvolaní, Krajským súdom, vykazuje typické znaky súdnej svojvôle a arbitrárnosti, keď tieto ponecháva bez povšimnutia - odpovede, a teda neposkytuje ani elementárnu reakciu na ich podstatu.“. V závere svojej argumentácie k porušeniu svojho základného práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a písm. c) dohovoru a „v konečnom dôsledku aj práva na riadne dokazovanie, podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru“ sťažovateľ argumentuje tým, že „... procesným postupom Okresného súdu KOŠICE II, v priebehu hlavného pojednávania, v čase po vykonanom dokazovaní vo veci, zásadným spôsobom došlo k modifikácii skutku (skutkovej vety), ktorý sa kladie sťažovateľovi za vinu, oproti skutku, ako bol tento vymedzený v podanej obžalobe a to vo vzťahu k rozhodujúcim pojmovým znakom objektívnej stránky predmetného prečinu, čím odňal sťažovateľovi reálnu možnosť efektívne viesť - zamerať vedenie svojej obhajoby, spôsobom, ktorý by jeho vinu popieral, a teda negoval rozhodujúce skutkové okolnosti v jeho neprospech. Nič na veci nemení skutočnosť, že súd aj prípadne upozornil sťažovateľa na možnosť modifikácie skutku, bez toho, aby sťažovateľ vedel, akým spôsobom (v akom rozsahu) dôjde k jeho modifikácii, mu neumožňuje adekvátne reagovať na vzniknutú procesnú situáciu a neumožňuje mu ani realizovať efektívnym spôsobom procesné prostriedky obhajoby, osobitne právo navrhovať doplnenie dôkazov, prípadne navrhnúť opakovanie už vykonaných dôkazov, za účelom objasnenia modifikovaných skutkových okolností. Sťažovateľ nepopiera právo (možnosť) konajúceho súdu modifikovať skutok (skutkovú vetu), pre ktorý je vedené trestné stíhanie (pokiaľ je zachovaná totožnosť

skutku, z dôvodu *ne bis in idem*), avšak musí to realizovať transparentným spôsobom a v čase, keď obvinený, na túto procesnú situáciu môže efektívne reagovať modifikáciou vedenia svojej obhajoby, prostredníctvom realizácie jednotlivých procesných práv, ktoré mu priznáva Trestný poriadok, osobitne práva navrhovať dôkazy.“. V závere sťažovateľ ešte dodal, že „... konštrukcia skutkovej vety tak podanej obžaloby, ako aj rozsudku, zásadným spôsobom podmieňuje a predurčuje predmet a rozsah, ako aj spôsob dokazovania a tým aj spôsob vedenia obhajoby“.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Okresný súd Košice II, v konaní vedenom pod sp. zn.: 3T/12/2015, rozsudkom, zo dňa 25. 4. 2016, porušil, základné práva sťažovateľa, zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy, práva zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru.

II. Krajský súd v Košiciach, uznesením, zo dňa 08. 11. 2016, sp. zn.: 6To 76/2016, porušil, základné práva sťažovateľa, zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy, práva zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru.

III. Rozsudok Okresného súdu Košice II, zo dňa 25. 04. 2016, sp. zn.: 3T/12/2015, sa zrušuje.

IV. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 08. 11. 2016, sp. zn.: 6To 76/2016, sa zrušuje.

Sťažovateľovi v súvislosti s právnym zastúpením advokátom, v konaní pred Ústavným súdom, vznikli trovy konania na náhrade trov právneho zastúpenia, v sume 245, 70 EUR vyhl. č. 655/2004 Z. z., v znení neskorších predpisov, za dva úkony (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti Ústavnému súdu, ako náhrada výdavkov, ktoré trovy sťažovateľ uplatňuje, v zmysle ust. § 36 ods. 2 zákona o Ústavnom súde.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II. A

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím okresného súdu

6. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov

verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

7. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

8. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie okresného súdu v trestnej veci sťažovateľa, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľ aj využil), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II. C

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu

9. V danom prípade podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho označených základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu môže podať dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). V sťažnosti tvrdené skutočnosti predovšetkým spočívajúce v porušení práva na obhajobu takej intenzity, že namietané porušenie malo zásadný vplyv na výsledok trestného konania vedeného proti jeho osobe v spojení s nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku, ktorého totožnosť nebola v priebehu trestného konania navyše dodržaná (bližšie pozri bod 3), sú potencionálnym dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku, ktorého relevantnosť je oprávnený posúdiť len Najvyšší súd Slovenskej republiky.

10. Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súde nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i)

Trestného poriadku. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v okolnostiach veci Trestným poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

11. Ako to vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu je možné zo sťažovateľom tvrdených skutočností podať dovolanie [§ 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku], právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa má Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, čím bola zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Z uvedených dôvodov bola preto aj táto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania uznesením ako neprípustná odmietnutá.

12. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2017